

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lipca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Puskarski

SSN Andrzej Ryński

Protokolant Katarzyna Wojnicka

w sprawie **B.J.**

skazanego z art. 300 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 25 lipca 2018 r.,

kasacji wniesionych przez obrońcę i Prokuraturę Rejonową w J., na korzyść
skazanego,

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 14 listopada 2017 r., sygn. akt IX Ka [...] /17

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w J.

z dnia 21 listopada 2016 r., sygn. akt II K [...] /14

**uchyła zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o
karze wymierzonej za czyn z art. 300 § 1 k.k. i w tym zakresie
sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego
rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w J. wyrokiem z dnia z dnia 21 listopada 2016 r., w sprawie sygn. akt II K [...] /14, uznał **B.J.** za winnego popełnienia dwóch czynów, jednego zakwalifikowanego z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 91 § 1 k.k., a drugiego z art. 300 § 1 k.k. Za pierwszy z nich wymierzono karę roku i 6 miesięcy, a za drugi roku pozbawienia wolności. Kary połączono karą łączną 2 lat pozbawienia wolności,

której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 3 lata. Wymierzono też karę grzywny.

Powyższy wyrok zaskarżony został przez obronę w części dotyczącej wymiaru kary oraz oskarżyciela posiłkowego w części dotyczącej braku w orzeczeniu zobowiązania do naprawienia szkody.

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 14 listopada 2017 r. w sprawie IX Ka [...] /17 zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- uchylił rozstrzygnięcie o karze łącznej i warunkowym zawieszeniu jej wykonania,
- uchylił karę grzywny,
- uniewinnił oskarżonego od zarzutu popełnienia czynu z art. 286 § 1 k.k.,
- w zakresie czynu z art. 300 § 1 k.k. ustalił że oskarżony uszczuplił zaspokojenie wskazanego w zarzucie wierzyciela,
- w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasacje od powyższego wyroku, na korzyść skazanego, w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze, wnieśli obrońca i Prokuratura Rejonowa w J.

W obu kasacjach podniesiono zarzut obrazy prawa procesowego – art. 434 § 1 k.p.k., mającej wpływ na treść wyroku poprzez orzeczenie na niekorzyść B.J. kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia w sytuacji, gdy nie wniesiono w tym zakresie środka odwoławczego na jego niekorzyść.

Podnosząc powyższe skarżący wnieśli o uchylenie zaskarżonego wyroku (obrona w zaskarżonej części) i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi odwoławczemu.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:

Kasacje prokuratora i obrońcy są oczywiście zasadne w rozumieniu art. 535§5 k.p.k. i jako takie podlegają uwzględnieniu.

Rację mają skarżący, że zaskarżony wyrok zapadł z naruszeniem przepisów postępowania wskazanego w zarzucie kasacji. Stwierdzenie to należy jednak uzupełnić o zauważenie, że naruszenie to ma charakter rażący, tylko bowiem taka obraza prawa, zgodnie z treścią art. 523§1 k.p.k., może stanowić podstawę do wniesienia kasacji. Sąd Odwoławczy dostrzegł zresztą swój błąd i wskazał

w uzasadnieniu wyroku, że jego intencją było wymierzenie kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, czego omyłkowo nie uczynił.

Wypada zatem jedynie wskazać, że zaskarżone orzeczenie nie mogło się ostać, skoro zapadło z naruszeniem zakazu *reformationis in peius*. Obraza tego zakazu miała charakter rażący i mający istotny wpływ na treść zapadłego wyroku, skoro skutkowałą wymierzeniem bezwzględnej kary pozbawienia wolności, której w istniejącym na etapie postępowania odwoławczego układzie procesowym, nie można było orzec (brak skargi na niekorzyść).

W konsekwencji spowodować musiało to uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w części dotyczącej orzeczenia o karze wymierzonej za czyn z art. 300 § 1 k.k. i przekazanie w tym zakresie sprawy Sądowi Okręgowego w K. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Nie było możliwości uwzględnienia dalej idącego wniosku prokuratora o uchylenie tego wyroku w całości, skoro jednocześnie zaskarżył on to orzeczenie tylko w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze. Równie oczywiste winno być i to, że uchyleniu mogła ulec tylko ta część orzeczenia, która dotyczy skazania za czyn z art. 300 § 1 k.p.k., a wobec treści zarzutów kasacyjnych nie mogło dotyczyć ono ani uniewinnienia od zarzutu popełnienia czynu z art. 286 § 1 k.k. ani uchylenia rozstrzygnięcia o grzywnie.

Pewne wątpliwości co do utrzymania się w granicach nienaruszania zakazu *reformationis in peius* mogą nasuwać się także przy dokonanej przez Sąd Odwoławczy zmianie opisu czynu z art. 300 § 1 k.k., lecz Sąd Najwyższy trzymając się granic podniesionych w kasacjach zarzutów, nie był uprawniony, by kwestię tę badać – art. 536 k.p.k.

Przy ponownym rozpoznawaniu sprawy Sąd Odwoławczy winien przestrzegać obowiązujących przepisów procesowych, a kształtując swe rozstrzygnięcie baczyć na kierunek wniesionych środków zaskarżenia i ich granice.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

at